

<https://marzec1968.pl/m68/mapa-1/6902,Olsztyn.html>
2019-12-07, 15:13

Olsztyn

7 lutego – na terenie istniejącej wówczas Wyższej Szkoły Rolniczej i funkcjonującego do dziś Liceum Ogólnokształcącego nr 2 w Olsztynie pojawiły się ulotki nawołujące do solidarności ze studencką młodzieżą warszawską. Żądano: zaprzestania ingerencji władz w sprawę kultury i sztuki oraz uwolnienia zatrzymanych studentów warszawskich. SB od razu w celu ustalenia ich autorów i kolporterów założyła sprawę operacyjno-śledczą krypt. „Dziady”.

11 marca – grupa olsztyńskich studentów, a wśród nich namierzony później przez SB student III roku Wydziału Rybackiego z WSR Marek Strzelichowski, prowadziła szeroką akcję informacyjną na temat zajść w stolicy. Z inspiracji SB rektor WSR prof. Dąbrowski natychmiast przeprowadził rozmowę ostrzegawczą ze Strzelichowskim. W związku z ogólną sytuacją w kraju, w olsztyńskim Studium Nauczycielskim odbyło się spotkanie Michała Atlasa, sekretarza KW PZPR z „aktywem partyjno-młodzieżowym”.

12 marca – SB otrzymała doniesienie, że na terenie Studium Nauczycielskiego w Olsztynie prowadzona jest akcja zbierania podpisów pod petycją, którą zamierzano skierować do Sejmu PRL.

13 marca – rano w stołówce WSR pojawiły się afisze wzywające do wiecu. Jeden z nich głosił: „Kortowiacy, Warszawa walczy, bracia czekają na nasz czyn. Przybądź – manifestacja przed blokiem 6, około godziny 15”. Wiec jednak się nie odbył. W centrum Olsztyna zaś, głównie na Starym

Mieście, pojawiły się hasła wypisane czarnym tuszem na gazecie: „Solidaryzujemy się ze studentami z Warszawy”, „Walczymy o wolność”, „Wolność słowa – precz z zakłamaniami w prasie”, „Studenci Warszawy, jesteśmy z wami”.

14 marca – z samego rana na WSR odbyła się narada dziekanów oraz „opiekunów lat i grup” z udziałem studentów. O godz. 14.00 młodzież akademicka za pośrednictwem kierownictwa ZSP poprosiła o zorganizowanie zebrania z kierownictwem uczelni. W zebraniu tym uczestniczyło ok. 700-800 osób. Studenci zażądali spotkania z I sekretarzem KW PZPR Stanisławem Tomaszewskim. Z tego powodu odbyło się pośpieszne posiedzenie egzekutywy KW, na którym ze względu na chęć dialogu ze strony młodzieży, przy zupełnym braku powszechnego w kraju wiecowania, stwierdzono, iż sytuacja w Olsztynie jest „opanowana i w zasadzie spokojna”. Wieczorem doszło do spotkania młodzieży z władzami WSR. Ze względu na dużą liczbę uczestników zgromadzenie przeniesiono do auli gmachu Nowej Zootechniki. W zebraniu wzięło udział około 700 studentów. W trakcie spotkania ze strony studentów padł wniosek, aby w celu wyjaśnienia całej sytuacji w kraju, zorganizować spotkanie z osobą lepiej zorientowaną niż olsztyńscy kierownicy partii. Mówiono o zaproszeniu sekretarza KC PZPR Józefa Tejchmy, który był posłem z województwa olsztyńskiego.

13-14 marca – w województwie olsztyńskim odbywały się liczne zabrania i masówki załóg robotniczych, gdzie za przykładem warszawskich zakładów pracy, podejmowane były rezolucje wyrażające poparcie dla partii i „towarzysza Wiesława”. W ciągu tych dwóch dni odbyło się łącznie 40 takich wieców.

15 marca o godz. 15.00 odbyło się spotkanie studentów WSR z I sekretarzem KW PZPR Stanisławem Tomaszewskim. Uczestniczyło w nim ok. 1200 osób. Zgromadzeniu przewodniczył rektor WSR prof. Bolesław Dąbrowski.

Tomaszewski po przybyciu na salę znalazł się w istnym ogniu pytań – łącznie postawiono ich 124. Studenci wypytywali się zwłaszcza o genezę, źródła i szczegóły wypadków warszawskich. Chcieli wiedzieć, kim byli i jakie były powody usunięcia z UW Adama Michnika, Henryka Szlajfera, jaka była działalność i wina Leszka Kołakowskiego i Karola Modzelewskiego. Dopytywano się o przebieg wiecu na UW, wyraźnie manifestując swoje oburzenie z powodu interweniującej tam milicji i funkcjonariuszy ORMÓ. Wiele pytań i wypowiedzi, a wręcz okrzyków z sali dotyczyło potępiania studentów przez rezolucje robotnicze, o których młodzież dowiadywała się z prasy. Młodzi ludzie jednocześnie protestowali, że ta sama prasa nie umieszczała treści rezolucji studenckich. Narzekano też na słabe informowanie o tym, co dzieje się w innych środowiskach akademickich. Pytano o dalsze losy mickiewiczowskich „Dziadów” i sytuację w Związku Literatów Polskich. Zebranie trwało do 19.30 i w ostatniej fazie przybrało żywiołowy charakter. W przyjętej wówczas rezolucji pisano m.in.: „1. Potępiamy wrogów ustroju socjalistycznego, którzy dążąc do osiągnięcia osobistych korzyści sieją zamęt wśród społeczeństwa. 2. Potępiamy grupy syjonistyczne w partii i rządzie, które w powiązaniu z międzynarodowym ruchem syjonistycznym popierają politykę Izraela. 3. Odcinamy się od wszelkich, nie mających nic wspólnego z młodzieżą akademicką grup chuligańskich, które, wykorzystując sytuację, doprowadziły do awantur ulicznych. Żądamy ich surowego ukarania. 4. Popieramy żądania studentów Warszawy i innych uczelni demokratyzacji życia społecznego i kulturalnego. 5. Cenimy zapał i żarliwość oraz odwagę przekonań studenckich, które prowadzą do ujawnienia rzeczywistych wrogów Ojczyzny. 6. Sprzeciwiamy się brutalnym metodom stosowanym w rozwiązywaniu sprzeczności i uważamy, że wszelkie nieporozumienia winny być załatwiane w drodze swobodnej dyskusji. 7. Żądamy zwolnienia z aresztu niewinnie zatrzymanych studentów. 8. Żądamy szybkiego i obiektywnego przekazywania informacji przez środki masowego przekazu. Ubolewamy, iż w wyniku braku dostatecznej wiadomości społeczeństwo zostało

zmuszone do dawania posłuchu wrogim Polsce Ludowej ośrodkom propagandy zagranicznej. 9. Uważamy, że prasa nie powinna pominąć tej rezolucji. My, studenci Warmii i Mazur, w swej znakomitej większości synowie robotników i chłopów, nie występowaliśmy i nie występujemy przeciw ustrojowi i Ojczyźnie. Studenci WSR, Olsztyn, Aula N[owej] Z[oootechniki].”

W nocy z 16 na 17 marca na terenie Olsztyna ukazało się sześć napisów lub nalepek z następującymi hasłami: „Mamy dość rządów KC PZPR”, „Precz z komunizmem – bandą oszustów z PZPR”, „Precz z bandą ruskich pachołków”, „Studenci nie są osamotnieni – Zachód jest z nami”. Poza tym w jednym z miejsc w mieście narysowano szubienicę z napisem: „to czeka partię”.

17 marca – zatrzymano kilkunastu studentów z Warszawy, z Gdańska i z Olsztyna. Fakt ten nie uszedł uwadze innych studentów z WSR, którzy w godzinach popołudniowych zorganizowali w Kortowie dość duży wiec, kategorycznie domagając się zwolnienia kolegów i ku przerażeniu funkcjonariuszy SB zapowiadali wyprowadzenie manifestujących studentów na ulice Olsztyna. Po wyjaśnieniu rektora, że zatrzymani zostali wypuszczeni, wiec zakończył się na terenie WSR. Od tego momentu SB nie notowało wrogich wystąpień na taką skalę. Sytuacja w miarę upływu czasu ulegała rozładowaniu.

18 marca – w Olsztynie odbył się wiec „aktywu partyjnego i robotniczego” z całego województwa. Wznoszono wiele haseł popierających Gomułkę, a wśród nich: „Ludzie pracy Warmii i Mazur w pełni popierają politykę partii”, „Żądamy oczyszczenia partii i administracji państwowej z elementów syjonistycznych”, „Czynem produkcyjnym i społecznym popieramy tow. Wiesława”, „Syjoniści reprezentują Izrael, a nie Polskę”, „Uczelnie! – uczyć obywatelskiego zachowania”, „Ukarać sługusów Freies Europa”.

Powiązane informacje

[Protesty studenckie](#)

[Ulotki](#)

Generuj PDF
Drukuj
Powiadom